

1 Hvad er betingelserne for at opnå skilsmisse?

Der findes én form for udenretslig skilsmisse:

skilsmisse efter fælles overenskomst, hvor skilsmisseaftalen udfærdiges og underskrives af parterne, medunderskrives af deres advokater og opføres i en notars register.

Der findes fire former for skilsmisse:

skilsmisse efter fælles overenskomst

skilsmisse efter accept af ægteskabets opløsning eller skilsmisse efter accept

skilsmisse grundet ægteskabets uoprettelige sammenbrud

skilsmisse grundet ansvarspådragende adfærd.

2 Hvad anses for skilsmissegrund?

Ægtefællerne kan vælge en skilsmisse efter fælles overenskomst, der udfærdiges og underskrives af parterne og medunderskrives af advokater samt indføres i en notars register, hvis de er enige om at opløse ægteskabet og accepterer alle følger af skilsmissen. De udfærdiger sammen med deres advokater en skilsmisseaftale, som de og deres to advokater underskriver, når parterne har haft tid til at tænke sig om. Hvis de har et eller flere børn, skal disse informeres om deres ret til at blive hørt. Hvis mindst et af børnene anmoder om retsmøde, skal parterne indgive en begæring om skilsmisse efter fælles overenskomst for familiedomstolen (juge aux affaires familiales), så barnet kan blive hørt.

Parterne kan kun anmode om en retslig skilsmisse efter fælles overenskomst, når et barn, der er i stand til at fremsætte sine egne synspunkter, anmoder om at blive hørt om ægteskabets opløsning og alle følger af denne opløsning. I så fald behøver de ikke oplyse om grunden til skilsmissen, men skal forelægge retten et udkast til aftale om skilsmissen og dens følger, som retten så skal godkende. Retten nægter kun at godkende skilsmisseaftalen, hvis barnets tarv eller den ene ægtefælles interesser ikke varetages i tilstrækkelig grad.

Skilsmisse efter accept kan begæres af en af ægtefællerne og accepteres af den anden eller af ægtefællerne i forening. I modsætning til skilsmisse efter fælles overenskomst accepterer ægtefællerne principielt skilsmissen, men har ikke formået at nå til enighed om dens følger. Det er derfor op til retten at træffe afgørelse herom.

En af ægtefællerne kan begære skilsmisse grundet ægteskabets uoprettelige sammenbrud, forudsat at parret ikke har boet sammen i to år at regne fra den dato, hvor skilsmissebegæringen blev indgivet. Dette anses for at udgøre en samlivsophævelse og betragtes som en hensigt om at ville opløse ægteskabet.

En af ægtefællerne kan begære skilsmisse som følge af ansvarspådragende adfærd på grund af forhold, der kan tilskrives den anden ægtefælle, hvis sådanne forhold udgør en alvorlig eller gentagen tilsidesættelse af de ægteskabelige opgaver og pligter og umuliggør en opretholdelse af samlivet.

3 Hvilke retlige følger har en skilsmisse med hensyn til:

3.1 de personlige relationer mellem ægtefællerne (f.eks. efternavn)?

Kravet om troskab, samliv og gensidig bistand bortfalder, når der afsiges en endelig skilsmisssedom, dvs. at det ikke længere er muligt at appellere dommen. Begge ægtefæller kan derefter frit gifte sig igen.

Efter skilsmissen fortaber begge ægtefæller retten til at anvende den anden ægtefælles navn. Den ene ægtefælle kan ikke desto mindre fortsat anvende den anden ægtefælles navn med dennes samtykke eller rettens godkendelse, hvis den pågældende kan begrunde, hvorfor det er særlig vigtigt for vedkommende eller børnene, at navnet kan anvendes.

3.2 deling af ægtefællernes formue?

Skilsmissen indebærer, at ægteskabets formueordning ophører, og at der eventuelt foretages bodeling.

Skilsmisse påvirker ikke gaver og begunstigelser, der er modtaget i ægteskabet, og som får virkning i ægteskabet, eller gaver i form af eksisterende aktiver. Derimod indebærer skilsmisse en automatisk tilbagekaldelse af de gaver og begunstigelser, som får virkning ved opløsning af formueforholdet mellem ægtefællerne ved den ene ægtefælles død eller ved dødsdager.

I tilfælde af retslig eller udenretslig skilsmisse efter fælles overenskomst er skilsmissebevillingen betinget af, at ægtefællerne forinden har indgået en bodelingsoverenskomst. Med hensyn til de andre former for skilsmisse kan ægtefællerne indgå en bodelingsoverenskomst inden dommen, men de er ikke forpligtet til dette. I så fald indgås overenskomsten efter skilsmissen.

3.3 ægtefællernes mindreårige børn?

Skilsmisse har ingen særlige følger for reglerne om udøvelse af forældremyndighed, og forældrene har således i princippet fortsat fælles forældremyndighed. Retten kan imidlertid bestemme, at forældremyndigheden tildeles en af forældrene alene af hensyn til barnets tarv. Betingelserne for at udøve forældremyndighed skal fastlægges (bopæl, samværsret osv.)

Begge forældre skal fortsat bidrage til barnets underhold og uddannelse. Dette bidrag ydes i form af børnebidrag, som den ene forælder betaler til den anden, men den kan også helt eller delvist ydes i form af direkte betaling af de udgifter, som afholdes i forbindelse med barnet. Bidraget kan også betales i form af en brugs- og beboelsesret.

3.4 forpligtelsen til at betale underholdsbidrag til den anden ægtefælle?

Bemærk: Den ene ægtefælles betaling af underholdsbidrag til den anden er en midlertidig foranstaltning, dvs. at der betales underhold, indtil der er afsagt skilsmisssedom. Når der er bevilget skilsmisse, kan den ene ægtefælle kun stille krav om, at den anden betaler en kompensationsydelse (prestation compensatoire) eller erstatning. Den kan fastsættes frivilligt, hvis der er tale om en retslig eller udenretslig skilsmisse efter fælles overenskomst, og af dommeren i de andre tilfælde.

Formålet med denne ydelse er at udligne den forskel, som ægteskabets opløsning medfører, når det drejer sig om de to parter levofod. Størrelsen af denne ydelse fastsættes af retten under hensyntagen til de respektive ægtefællers indtægter og behov. Der er tale om et fast beløb, som i princippet har karakter af en kapitalydelse,

enten i form af en sum penge, der erlægges efter nærmere aftale,

eller i form af fordeling af aktiver med henblik på ejerskab eller brugsret, beboelses- eller brugsret på midlertidig basis eller resten af livet.

Retten kan undtagelsesvis bestemme, at kompensationsydelsen skal have form af en livrente, som kan nedsættes i tilfælde af ændringer i de tidligere ægtefællers formue eller behov.

Der kan tilkendes erstatning til en ægtefælle, såfremt skilsmissen har særligt alvorlige konsekvenser for vedkommende, dvs.

hvis den pågældende var modpart i en skilsmisssag, hvor skilsmissen blev bevilget grundet ægteskabets uoprettelige sammenbrud, men hvor vedkommende ikke selv havde begæret skilsmisse,

eller hvis der afsiges skilsmissseddom, og ansvaret for ægteskabets forlis udelukkende påhviler den anden ægtefælle.

(Se "Underholdskrav – Frankrig")

4 Hvad betyder det retlige begreb "separation" i praksis?

Separation er en juridisk ordning, der ophæver visse forpligtelser i ægteskabet, såsom samlivsforpligtelsen, uden at ægteskabet dermed opløses. Parterne kan således ikke gifte sig igen, og den gensidige underholdsforpligtelse består.

5 Hvad er betingelserne for at opnå separation?

Betingelserne og proceduren er de samme som ved en retslig skilsmisse, men en separation kan ikke gennemføres, ved at parterne indgår en udenretslig aftale.

I princippet kan den ægtefælle, mod hvem der indgives en separationsbegæring, selv indgive en begæring om skilsmisse eller separation, og omvendt kan den ægtefælle, mod hvem der indgives en begæring om skilsmisse, selv indgive en begæring om skilsmisse eller separation.

I tilfælde af skilsmisse grundet ægteskabets uoprettelige sammenbrud kan modparten ikke begære separation, idet det kun er muligt at begære skilsmisse. Modtager retten samtidig en begæring om skilsmisse og en begæring om separation, tager den stilling til skilsmissebegæringen først. Begæringen om separation vil kun blive behandlet, hvis retten afslår skilsmissebegæringen. Hvis begge de indgivne begæring er begrundet i ansvarspådragende adfærd, behandler retten dem samtidigt og vil, hvis de tages til følge, afsige dom om skilsmisse med delt ansvar.

6 Hvilke retlige følger har en separation?

Separationens virkninger

Ved separation bortfalder pligten til at bo sammen, mens pligten til at yde gensidig bistand, være hinanden tro og sikre hinandens underhold består. Desuden har kvinden fortsat ret til at benytte mandens efternavn, medmindre retten har bestemt andet. Den gensidige underholdspligt indebærer, at en af de tidligere ægtefæller kan blive pålagt at betale underholdsbidrag til den anden, hvis denne måtte have behov for dette. Størrelsen af dette bidrag fastsættes, uden at der tages hensyn til, hvem der bærer ansvaret for separationen, medmindre den bidragsberettigede ægtefælle i væsentligt omfang undlod at opfylde sine forpligtelser i ægteskabet. Underholdsbidraget kan erstattes af et engangsbeløb, hvis den bidragspligtige ægtefælles formueforhold muliggør dette. Med hensyn til aktiverne indebærer afgørelsen, at formueforholdet mellem ægtefællerne skal opløses, og at der skal foretages bodeling på samme måde som ved skilsmisse.

Hvis en af ægtefællerne dør, er den anden fortsat arveberettiget og kan benytte sig af ægtefællers skiftefordele. Ved retslig separation efter fælles overenskomst kan ægtefællerne imidlertid beslutte, at overenskomsten skal indeholde en bestemmelse, hvorefter de frasiger sig arveretten.

Separationsdommens ændring til en skilsmissseddom

Efter begæring af en af ægtefællerne konverteres en separationsdom uden videre til en skilsmissseddom, når separationen har varet i to år. Retten bevilger således skilsmisse og træffer afgørelse om følgerne heraf. Der lægges samme begrundelse til grund for skilsmissen som for separationen. Ansvaret for ægteskabets forlis kan ikke ændres.

Separationsdommen kan i alle faser af separationen ændres til en skilsmisse efter fælles overenskomst, såfremt begge parter giver samtykke hertil. Afsiges en separationsdom efter fælles overenskomst, kan den alene ændres til en skilsmissseddom efter en ny fælles begæring.

7 Hvad betyder det retlige begreb "omstødelse af ægteskab" i praksis?

Ved omstødelse af ægteskabet, som forudsætter en dom, ophæves alle ægteskabets retsvirkninger med tilbagevirkende kraft, og parterne stilles som om, ægteskabet aldrig havde eksisteret.

Omstødelse adskiller sig fra skilsmisse og separation, der alene har virkninger for fremtiden.

8 Hvad er betingelserne for at få omstødt et ægteskab?

Betingelserne for at få omstødt et ægteskab er forskellige og afhænger af, om der er tale om et omstødeligt ægteskab (ved viljesmangel eller manglende tilladelse fra de personer, der skulle have godkendt ægteskabet) eller et ugyldigt ægteskab (ved manglende opfyldelse af et grundlæggende retsprincip).

Omstødeligt ægteskab

Der findes tre tilfælde:

der var vildfarelse med hensyn til personen eller væsentlige karaktertræk ved vedkommende
tvang

manglende tilladelse fra de personer, hvis tilladelse var nødvendig.

Begæringen om omstødelse af ægteskab kan alene fremsættes af visse nærmere angivne personer: den ægtefælle, hvis samtykke var ugyldigt, eller som var umyndig ved ægteskabets indgåelse, de personer, som skulle have godkendt ægteskabet, og det offentlige.

Begæringen om omstødelse af ægteskab skal indgives senest fem år efter ægteskabets indgåelse (eller fem år fra den dag, hvor den pågældende bliver myndig og kan give sit samtykke til ægteskabet).

Ugyldigt ægteskab

Fuldstændig mangel på samtykke, ægteskab med mindreårig, bigami, incest, en af ægtefællernes fravær under vielsen, giftefogedens manglende kompetence samt ægteskab indgået i dølgsmål.

Begæringen kan indgives af enhver, der har interesse heri, eller af det offentlige, inden for en periode på tredive år fra ægteskabets indgåelse (eller fem år fra den dag, hvor den pågældende bliver myndig og kan give sit samtykke til ægteskabet).

9 Hvilke retlige følger har omstødelsen af et ægteskab?

Retsvirkningerne er de samme, uanset om der er tale om et omstødeligt ægteskab eller et ugyldigt ægteskab.

Både de personlige og de økonomiske virkninger af ægteskabet ophæves, idet ægteskabet anses for aldrig at være indgået. Hvis f.eks. en af ægtefællerne er afgået ved døden, medfører omstødelsen af ægteskabet, at den anden ægtefælle fortaber sin arveret.

Dette princip opblødes dog, hvis en af ægtefællerne eller begge handlede i god tro på tidspunktet for ægteskabets indgåelse. I så fald er det "formodede" ægteskab ugyldigt, men behandles, som om det blot opløses. Følgelig opretholdes alle civilretlige, personlige og økonomiske virkninger, som er indtruffet inden omstødelighedsdommens afsigelse.

Omstødelsen af forældrenes ægteskab har ingen retsvirkninger for børnene, og deres retsstilling er som ved en skilsmisse.

10 Findes der udenretslige alternativer til løsning af spørgsmål vedrørende skilsmisse?

Skilsmissen og dens følger kan fastlægges efter proceduren for udenretslig skilsmisse efter fælles overenskomst og indebærer deltagelse af to advokater og en notar, men ikke en dommer, medmindre et barn, der er i stand til at fremsætte sine egne synspunkter, anmoder om at blive hørt.

I alle andre tilfælde er det obligatorisk at henvise sagen til retten, men parterne kan anvende familiemægling, før eller samtidig med at sagen forelægges retten.

Retten kan også foreslå iværksættelse af retsmægling. Mæglingen forestås af en fysisk person eller en forening, som hører parterne, tager stilling til deres synspunkter og hjælper dem med at finde en løsning på tvisten.

Fører mæglingsbestræbelserne til, at parterne når til enighed, kan disse fremlægge deres aftale for retten til godkendelse eller vælge en udenretslig skilsmisse efter fælles overenskomst.

11 Til hvilken instans skal jeg indgive min ansøgning (begæring) om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab? Hvilke formaliteter skal overholdes, og hvilke dokumenter skal jeg vedlægge min ansøgning?

Til hvilken instans skal jeg indgive min begæring

Begæring om retslig skilsmisse eller separation

Begæringen i form af en stævning indgives af en advokat til dommerkontoret ved regionsdomstolen Tribunal de Grande Instance.

Følgende domstole har stedlig kompetence:

retten i den retskreds, hvor familien har bopæl

hvis ægtefællerne har forskellig bopæl og fælles forældremyndighed: retten i den retskreds, hvor bopælsforælderen til mindreårige børn har bopæl

hvis ægtefællerne har forskellig bopæl, og kun den ene har forældremyndigheden: retten i den retskreds, hvor forældremyndighedsindehaveren har bopæl

i øvrige tilfælde: retten i den retskreds, hvor den ægtefælle, som ikke har taget initiativet til begæringen, har bopæl

i tilfælde af fælles begæring: retten i den retskreds, hvor den ene eller den anden af ægtefællerne har bopæl, efter ægtefællernes eget valg.

Begæring om omstødelse af ægteskab

Begæringen om omstødelse af ægteskab indgives til Tribunal de Grande Instance i den retskreds, hvor sagsøgte har bopæl. Den har karakter af en tilsigelse, som forkyndes af en stævningsmand.

Skilsmisse efter fælles overenskomst, hvor aftalen udfærdiges og underskrives af parterne:

Aftalen underskrevet af parterne og de to advokater og registreret hos en notar, der udøver sit hverv i Frankrig

Dokumenter, der skal vedlægges

Begæring om retslig skilsmisse eller separation

I forbindelse med enhver form for skilsmisse skal ægtefællerne give alle de nødvendige oplysninger om deres personlige forhold, sygesikringsordning samt oplysninger om tjenester eller organisationer, hvorfra de modtager ydelser, pensioner eller eventuelle andre begunstigelser.

Når der fremsættes et vederlagskrav, skal ægtefællerne forelægge retten en tro og love-erklæring med angivelse af deres indtægter, formue, aktiver og levestandard.

Ved retslig skilsmisse efter fælles overenskomst skal stævningen ikke indeholde en begrundelse for dennes indgivelse, men den skal være bilagt en aftale, der er dateret og underskrevet af ægtefællerne og deres advokat(er), om samtlige følger af skilsmissen, samt eventuelt en bodelingsoverenskomst (état liquidatif du régime matrimonial).

I øvrige tilfælde skal hverken retsgrundlaget eller begrundelsen for skilsmissen angives i stævningen, men den skal indeholde eventuelle begæringer, der er indgivet om iværksættelse af foreløbige retsmidler.

Begæring om omstødelse af ægteskab

Der kræves ingen særlige dokumenter, men den, der fremsætter begæringen, skal fremlægge dokumenter, som godtgør, at den eller de anførte årsager kan resultere i ægteskabets omstødelse.

12 Kan jeg få helt eller delvis fri proces?

Det er muligt at få bevilget hel eller delvis fri proces, efter der er foretaget en vurdering af ansøgerens økonomiske forhold (se "Retshjælp – Frankrig").

13 Er det muligt at anke en afgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab?

Disse retsafgørelser kan appelleres efter den sædvanlige procedure.

14 Hvad er fremgangsmåden, hvis jeg ønsker at få en afgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab, som er truffet af en domstol i en anden EU-medlemsstat, anerkendt i denne medlemsstat?

Afgørelser i skilsmissesager anerkendes uden videre uden nogen særlig procedure.

Det samme gælder for afgørelser vedrørende omstødelse af ægteskab.

15 Hvilken domstol skal jeg rette henvendelse til for at gøre indsigelse mod anerkendelsen af en retsafgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab, som er truffet af en domstol i en anden medlemsstat? Hvad er fremgangsmåden i sådanne tilfælde?

Ved at anlægge sag ved Tribunal de Grande Instance er det muligt at rejse indsigelse mod anerkendelsen af sådanne afgørelser (action en inopposabilité). Dette gør det muligt at modsætte sig en efterfølgende anmodning om fuldbyrdelse fremsat af modparten (dvs. en anmodning om, at en afgørelse, der er truffet i en anden stat, erklæres eksigibel i Frankrig) (forkastes indsigelsen betyder det omvendt, at den udenlandske afgørelse kan fuldbyrdes).

Fremgangsmåden er den samme som i en fuldbyrdelsessag.

16 Hvilken skilsmisselovgivning anvender domstolene i skilsmissesager mellem ægtefæller, der ikke har bopæl i denne medlemsstat, eller som har forskellig nationalitet?

Ifølge forordning (EU) nr. 1259/2010 af 20. december 2010 om indførelse af et forstærket samarbejde om lovvalgsreglerne i forbindelse med skilsmisse og separation vælger ægtefællerne, hvilken lovgivning der skal finde anvendelse på skilsmisse og separation.

I mangel af en aftale om lovvalg behandles skilsmisse- og separationssager efter lovgivningen i:

den stat, hvor ægtefællerne har deres sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, eller i mangel heraf,

den stat, hvor ægtefællerne havde deres sidste sædvanlige opholdssted, forudsat at opholdet ikke er ophørt mere end et år før sagsanlægget, og at en af dem stadig opholder sig i denne medlemsstat ved sagsanlægget, eller i mangel heraf

den stat, hvis nationalitet begge ægtefæller har ved sagsanlægget, eller i mangel heraf domstolslandet.

Hvis begæringen imidlertid vedrører ændring af separation til skilsmisse, behandles skilsmissen efter den lov, der fandt anvendelse på separationen, medmindre parterne har aftalt andet.

Disse bestemmelser gælder også for ægtefællerne ved skilsmisse efter fælles overenskomst, hvor aftalen udfærdiges og underskrives af parterne, medunderskrives af deres advokater og opføres i en notars register, men ægtefællerne kan ikke påberåbe sig begrebet "lex fori", da sagen ikke er indbragt for en ret.

Relevante links

[Websted for justitsministeriet](#)

[Websted for Legifrance](#)

Sidste opdatering: 22/10/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.